

РЕШЕНИЕ № 1622/2006/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 октомври 2006 година

относно установяване на действията на Общността „Европейска столица на културата” за годините 2007 – 2019

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално, член 151 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Комитета на регионите¹,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора²

като има предвид, че:

(1) Решение № 1419/1999/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³ установи действия на Общността „Европейската столица на културата за годините 2005 – 2019”.

(2) Проучване на резултатите, постигнати от „Европейски град на културата” до 2004 г. показва, че тази проява има положително въздействие от гледна точка на медийно отразяване, развитие на културата и туризма и признаването от жителите на важността на техния град, определен за европейски град на културата; действията, обаче, трябва да бъдат подобрени особено по отношение на тяхното дългосрочно въздействие върху културното развитие на разглеждания град и регион.

(3) Чрез даването на право на градовете да включват разположени в съседство региони, включително и острови, може да се достигне до по-широк кръг от публика и въздействието на събитието може да бъде засилено.

(4) Организаторите подчертават проблеми в установения в Решение № 1419/1999/ЕО процес на подбор и препоръчват непрекъснат контрол върху предложенията, особено с цел увеличаване на тяхното европейско измерение, подобряване на конкуренцията и предефиниране на ролята на комисията по подбора.

(5) Важността и влиянието на „Европейска столица на културата” изисква създаването на смесена процедура за подбор, включваща национално и европейско равнище и въвеждането на силен контролиращ и консултативен елемент, за да се включи национален компонент и да се засили европейското измерение.

¹ ОВ С 115, 16.5.2006 г., стр. 56

² Становище на Европейския парламент от 5 април 2005 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 25 септември 2006 г.

³ ОВ L 166, 1.7.1999 г., стр. 1. Решение, изменено с Решение № 649/2005/ЕО (ОВ L 117, 4.5.2005 г., стр. 20).

(6) Подготвителната фаза на събитието е от изключителна важност за неговия успех съгласно целите на действията.

(7) С цел гарантиране приноса на действията на европейско равнище, след определянето на европейска културна столица е необходимо да се предвиди фаза на контрол, през която, първо, да се следи внимателно за изпълнението на критериите, установени за културната програма, и второ, да се осигуряват експертни консултации и помощ.

(8) Създава се комисия от шест национални и седем европейски експерти; цялата комисия, състояща се от 13 експерти (комисия за подбор) ръководи фазата на подбор до избирането на града; само седемте европейски експерти от комисията (комисията за мониторинг и консултации) ръководят процеса на мониторинг и дават указания на Европейските културни столици по време на мониторинговата фаза до осъществяване на самото събитие.

(9) За подкрепа и помощ, както на градовете-кандидати, така и на градовете, вече определени за европейска столица на културата, се създава електронна страница „Европейски столици на културата”, който се поддържа постоянно и редовно се актуализира от Комисията (кандидатстване, подбор, изпълнение и връзки).

(10) Важно е да се насърчи разпространението на добрата практика, особено за да се гарантира приноса на мярката на европейско равнище. Следователно, мрежи от бивши официални европейски столици на културата трябва да бъдат насърчени да играят конструктивна роля, като споделят своя опит и най-добри практики с бъдещите европейски столици на културата, най-вече на базата на обмен през фазата на подготовка.

(11) Важно е да се поощрява качеството на програмата от гледна точка на целите и критериите на мярката и особено на нейния принос на европейско равнище чрез връчване на парична награда.

(12) За да се запази дългосрочния ефект на събитието „Европейска столица на културата” е желателно да се използват инициативите, структурите и възможностите, които то създава като основа за дълготрайна стратегия за културно развитие на разглежданите градове.

(13) С цел насърчаване на участието на трети страни в европейски културни инициативи трябва да се изучава опитът от „Европейския месец на културата”¹ или сравними инициативи.

(14) За да бъде приложена процедурата за избиране, създадена с това Решение се изисква период от шест години; този шестгодишен период не може да бъде гарантиран за годините 2011 и 2012 при положение, че настоящото Решение влезе в сила през 2007. По тази причина за тези години е предвидена отделна процедура на избиране на „Европейска столица на културата”.

¹ Заключение на заседание на министрите на културата в рамките на Съвета от 18 май 1990 г. за бъдещите критерии за избиране на „Европейски град на културата” и на специален Европейски месец на културата (ОВ С 162, 3.7.1990, стр. 1).

(15) За да се избегнат възможни неясноти, Решение № 1419/1999/ЕО се отменя и на негово място влиза в сила настоящото решение,

РЕШИ:

Член 1

Предмет

С настоящото се създава действие на Общността, наречено „Европейска столица на културата” с цел да се подчертае богатството и разнообразието на европейските култури и на техните общи черти, както и да се стимулира по-голямо взаимно разбиране между европейските граждани.

Член 2

Достъп до действието

1. Градовете в държавите-членки и в страните, присъединяващи се към Европейския съюз след 31 декември 2006 г., могат да бъдат избирани за европейска столица на културата за една година по реда, установен в приложението.

2. Избирането важи за един град във всяка от държавите-членки, които присъстват в списък в приложението.

Хронологичният ред, даден в този списък може да бъде изменян чрез взаимно споразумение между съответните държави-членки.

Член 3

Заявления

1. Всяко заявление за кандидатстване трябва да включва културна програма с европейско измерение, базирана главно на културно сътрудничество в съответствие с целите и действията, предвидени в член 151 от Договора.

2. Културната програма на събитието трябва да бъде създадена специално за съответната година, за която градът кандидатства за Европейска столица на културата, подчертавайки приноса на европейско равнище в съответствие с критериите, формулирани в член 4.

3. Програмата трябва да е съвместима с националната културна стратегия или политика на съответната държава-членка, или където това е приложимо, съгласно институционалните разпоредби на дадена държава-членка, с регионални културни стратегии, при условие че тази стратегия или политика няма за цел да ограничи броя на градовете, които могат да бъдат разглеждани по процедурата за избор за европейска столица на културата съгласно настоящото решение.

4. Програмата трябва да има продължителност от една година. В надлежно обосновани случаи, избраните за европейска столица на културата градове могат да кандидатстват за по-кратък период.

5. Трябва да има връзка между програмите на градовете, определени в една и съща година за европейски културни столици.

6. Градовете могат да включат в своите програми региони, разположени в съседство.

Член 4

Критерии за културната програма

Културната програма трябва да отговаря на следните критерии, разделени в две категории – „Европейско измерение” и „Град и граждани”:

1. По отношение на „Европейското измерение” програмата трябва:

а) да насърчава сътрудничество между културните оператори, хората на изкуството и градовете от съответната държава-членка и други държави-членки във всички сектори на културата;

б) да подчертава богатството на културното разнообразие в Европа;

в) да извежда на преден план общите аспекти на европейските култури.

2. По отношение на „Град и граждани” програмата трябва:

а) да насърчава участие на гражданите, живеещи в града и неговите околности и да повишава техния интерес, както и интереса на граждани от чужбина;

б) да бъде устойчива и да представлява неразделна част от дългосрочното културно и социално развитие на града.

Член 5

Подаване на заявления за кандидатстване

1. Всяка от разглежданите държави-членки публикува покана за подаване на заявление за кандидатстване не по-късно от шест години преди предвиденото начало на въпросното събитие.

Всяка покана за подаване на заявление за кандидатстване, насочена към градовете-кандидати за титлата, трябва да се позовава на критериите, формулирани в член 4 и в ръководството, поместено на електронната страница на Комисията.

Крайният срок за подаване на заявления за кандидатстване по всяка покана за кандидатстване трябва да бъде определен най-късно 10 месеца след нейното публикуване.

Заявлението за кандидатстване, подадено по определена покана за подаване на заявление за кандидатстване, трябва да представи в основни линии програмата, която градът-кандидат възнамерява да изпълни за дадената година.

2. Съответната държава-членка нотифицира Комисията за подадените заявления за кандидатстване.

Член 6

Комисия за подбор

1. Във всяка съответна държава-членка се създава комисия за подбор, която оценява кандидатурите на градовете-кандидати. Всяка комисия препоръчва номинирането на един град в съответната държава-членка.

2. Всяка комисия за подбор се състои от 13 члена, седем от които са лица, номинирани от европейски институции съгласно параграф 4. Останалите шест члена се номинират от съответната държава-членка след консултации с Комисията. Съответната държава-членка назначава комисията за подбор. Комисията за подбор определя свой председател измежду лицата, номинирани от Европейския парламент, Съвета, Комисията и Комитета на регионите.

3. Членовете на комисията за подбор са независими експерти, които нямат конфликт на интереси по отношение на градовете, отговорили на поканата за подаване на заявления за кандидатстване и които имат значителен опит и компетентност в културния сектор, в културното развитие на градовете или в организирането на събитието „Европейска столица на културата”.

4. Европейските институции номинират членове на комисиите за подбор за три години, както следва: двама души се номинират от Европейския парламент, двама – от Съвета, двама – от Комисията и един - от Комитета на регионите. Като изключение, през първата година след влизането в сила на настоящото Решение двама експерти се номинират от Комисията за една година, двама – от Европейския парламент за две години, двама – от Съвета за три години и един – от Комитета на регионите за три години.

Член 7

Първоначален подбор

1. Всяка заинтересована държава-членка свиква съответната комисия за подбор съгласно член 6 на заседание за предварителен подбор не по-късно от пет години преди определеното начало на събитието.

2. Комисията за подбор оценява кандидатурите на градовете, които са отговорили на поканата за подаване на заявления за кандидатстване в съответствие с критериите, формулирани в член 4.

Тя трябва да приеме списък на първоначално одобрените кандидати, които ще бъдат допълнително разглеждани, и да направи доклад относно кандидатурите на градовете и препоръките към градовете-кандидати от списъка на първоначално одобрените.

3. Комисията за подбор изпраща доклада си до заинтересованата държава-членка. Въз основа на доклада на комисията за подбор, всяка заинтересована държава-членка одобрява официално списъка на първоначално одобрените кандидати.

Член 8

Окончателен подбор

1. Градовете, включени в списъка на първоначално одобрените кандидати разработват в подробности документите за кандидатстване и ги предават на заинтересованата държава-членка, която ги изпраща на Комисията.

2. Всяка от заинтересованите държави-членки свиква съответната комисия за подбор за извършване на окончателен подбор девет месеца след провеждане на заседанието за първоначален подбор.

3. Комисията за подбор оценява поправените програми на първоначално одобрените кандидати в съответствие с критериите по тази мярка и препоръките, отправени от комисията по време на заседанието за първоначален подбор.

4. Комисията за подбор прави доклад за програмите на първоначално одобрените градове-кандидати заедно с препоръка за избирането на един град от заинтересованата държава-членка за европейска столица на културата.

Докладът съдържа също препоръки към избрания град относно прогреса, който трябва да бъде постигнат и мерките, които трябва да бъдат изпълнени до съответната година, ако Съветът го избере за европейска столица на културата.

Докладът се изпраща на заинтересованата държава-членка и на Комисията. Той се публикува на електронната страница на Комисията.

Член 9

Избиране

1. Всяка заинтересована държава-членка номинира един град за европейска столица на културата и нотифицира за това Европейския парламент, Съвета, Комисията и Комитета на регионите не по-късно от четири години преди определеното начало на събитието.

Нотификацията трябва да бъде придружена от обосновка за номинацията, основана на докладите на комисията за подбор.

Номинацията трябва да отчита направените от комисията за подбор препоръки.

2. Европейският парламент може да изпрати становище до Комисията не по-късно от три месеца от получаването на номинацията на съответната държава-членка.

3. Съветът, като действа в съответствие с препоръката на Комисията, изработена на базата на становището на Европейския парламент и на обосновките, базирани на докладите на комисиите за подбор, избира официално въпросните градове като Европейски столици на културата за годината, за която са били номинирани.

Член 10

Комисия за мониторинг и консултации

1. Създава се комисия за мониторинг и консултации, която наблюдава изпълнението на целите и критериите на мярката и осигурява на европейските столици на културата помощ и указания от момента на тяхното избиране до началото на събитието Европейска столица на културата.

2. Комисията се състои от седем експерти, номинирани от Европейския парламент, Съвета, Комисията и Комитета на регионите, както е посочено в член 6, параграф 4. В допълнение, заинтересованите държави-членки могат да номинират наблюдател на тази комисия.

3. Заинтересованите градове подготвят до Комисията доклади за напредъка не по-късно от три месеца преди заседанията на комисията за мониторинг и консултации.

4. Комисията свиква комисията за мониторинг и консултации и представители на заинтересования град. Комисията за мониторинг и консултации се свиква в два случая – за да даде консултации или за да се запознае с подготовката за събитието с цел да помогне на градовете да разработят висококачествена програма със силно европейско измерение. Първото ѝ заседание се провежда не по-късно от две години преди събитието; второто заседание се провежда не по-късно от единадесет месеца преди събитието.

5. След всяко заседание комисията за мониторинг и консултации подготвя доклад за хода на подготовката за събитието и за стъпките, които трябва да бъдат предприети. Докладите обръщат особено внимание на приноса на събитието на европейско равнище в съответствие с критериите, описани в член 4 и с препоръките, формулирани в докладите на комисиите за подбор и за мониторинг и консултации.

6. Докладите се изпращат на Комисията и на заинтересованите градове и държави-членки. Те се публикуват и на електронната страница на Комисията.

Член 11

Награда

На базата на доклада, подготвен от комисията за мониторинг и консултации след нейното второ заседание, съгласно член 10, параграф 4, Комисията връчва на градовете, избрани за Европейски столици на културата, парична награда в памет на Мелина Меркури, в случай че те отговарят на критериите, посочени в член 4 и са изпълнили

препоръките, направени от комисиите за подбор и за мониторинг и консултации. Пълната стойност на наградата се връчва не по-късно от три месеца преди началото на съответната година.

Член 12

Оценка

Всяка година Комисията осигурява външно и независимо оценяване на резултатите от завършилото през предишната година събитие „Европейска столица на културата” в съответствие с целите и критериите на мярката, формулирани в настоящото решение.

Комисията представя доклад относно тази оценка на Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите до края на годината, следваща събитието „Европейска столица на културата”.

Член 13

Отмяна

С настоящото, Решение № 1419/1999/ЕО се отменя. Това решение, обаче, ще продължи да се прилага по отношение на градовете, които са избрани за европейски столици на културата за 2007, 2008 и 2009 г.

Член 14

Преходни разпоредби

1. Градовете, определени за европейски столици на културата за 2010 г. въз основа на Решение № 1419/1999/ЕО се подлагат на процес на мониторинг, описан в член 10 от настоящото решение. Комисията присъжда награда на избраните градове на основание член 11 от настоящото решение.

2. Чрез дерогация от членове 3 - 9, номинациите за европейски столици на културата за годините 2011 и 2012 се ръководят от следната процедура за вземане на решение:

- а) градовете в държавите-членки се определят за Европейски столици на културата, както е посоченото в приложението.
- б) всяка държава-членка представя, както е посочено в приложението, своята номинация на един или повече градове на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Комитета на регионите.
- в) номинацията се представя не по-късно от четири години преди определеното начало на въпросното събитие и може да бъде придружена от препоръка от заинтересованата държава-членка.
- г) всяка година Комисията формира комисия за подбор, която прави доклад за номинацията или номинациите, за които е преценено, че противоречат на целите и характеристиките на тази мярка.
- д) Комисията за подбор се състои от седем водещи независими лица, които са експерти в областта на културата, двама от които се назначават от Европейския

парламент, двама – от Съвета, двама от Комисията и един – от Комитета на регионите.

е) Комисията за подбор представя своя доклад на Комисията, Европейския парламент и Съвета.

ж) Европейският парламент може да изпрати становище до Комисията относно номинацията или номинациите, не по-късно от три месеца след получаването на доклада.

з) Съветът, в съответствие с препоръката на Комисията, съставена въз основа на становището на Европейския парламент и на обосновките, базирани на докладите на комисиите за подбор, избира официално въпросния град за европейска столица на културата за годината, за която той е бил номиниран.

3. Чрез дерогация от член 4, критериите, формулирани в член 3 и приложение II към Решение № 1419/1999/ЕО се прилагат за Европейските столици на културата за 2010, 2011 и 2012 г., освен ако въпросният град не реши да базира своята програма на критериите, посочени в член 4 от настоящото решение.

Член 15

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила двадесет дни след неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от 1 януари 2007 г. с изключение на член 5, който се прилага от 23 ноември 2006 г.

Съставено в Страсбург на 24 октомври 2006 година.

За Европейския парламент:
Председател
J. BORRELL FONTELLES

За Съвета:
Председател
P. LEHTOMÄKI

ПРИЛОЖЕНИЕ

Ред за правото за номиниране на „Европейска столица на културата”¹

2007	Люксембург	Румъния ¹
2008	Обединеното кралство	
2009	Австрия	Литва
2010	Германия	Унгария
2011	Финландия	Естония
2012	Португалия	Словения
2013	Франция	Словакия
2014	Швеция	Латвия
2015	Белгия	Чешка република
2016	Испания	Полша
2017	Дания	Кипър
2018	Нидерландия	Малта
2019	Италия	България ²

¹ Съгласно условията на Решение № 1419/1999/ЕО румънският град Сибиу беше определен за европейска културна столица за 2007 г.

² След своето приемане в ЕС България ще участва в събитието „Европейска столица на културата” през 2019 г.

¹ Ирландия получи правото да номинира „Европейска столица на културата” за 2005 г. и Гърция – за 2006 г.